

Ny hatezeran'ireo razana

Angano ho an'ny ankizy nosoratan'i par *Catherine Rhiat*

Nandika amin'ny teny malagasy : *Hubert Tsilavina Fanomezantsoa*

Noro Rakotosamimanana

Fampahafantaran ireo biby sy ireo alan'i Madagasikara

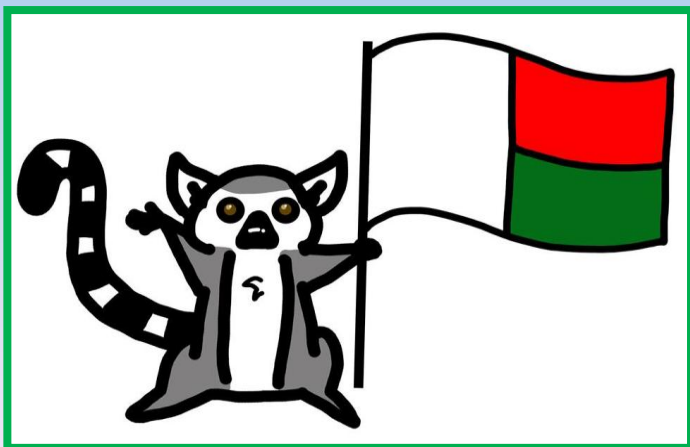
Novambra 2017

Association pour la **Sauvegarde des Lémuriens de Madagascar**

<https://www.aslm-lemuriens.org>

**Taloha ela be, teto ambonin'ny tany dia
nisy
toerana iray izay tahaka ny paradisa.
Io toerana io dia nosy :
Nosy izay antsoina hoe Madagasikara.
Izy dia nanana ny harena voajanahary
tsy manam-paharoa:
Nahitana biby, zava-maniry ary hazo
izay tsy hita na aiza na aiza teto
ambonin'ny tany.**

<http://www.lemurlove.org/lemur-gallery.html>

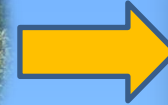
<https://www.pinterest.fr/pin/32608882927273961/>

**Ny varika ary no lasa sary milaza
ohatry ny nosy satria dia ahitana
azy avokoa manerana an'i
Madagasikara.**

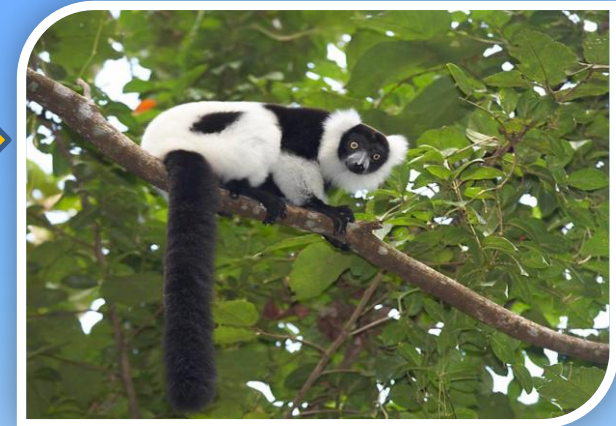
Nahitana azy ireo eraky ny nosy.

<http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=22918>

Any amin'ny ala tropikaly mando no miaina ireo varijatsy.

<http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=18356>

Any anaty ala maina sy ny honko no ahitana ireo sifaka.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/21/Propithecus_coarctatus_2.jpg

Any anatin'ny tsingy indray ny an'ireo Eulemur coronatus.

<http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=8199>

https://fr.wikipedia.org/wiki/L%C3%A9mur_couronné

Ary ireo Lemur catta kosa dia any anatin'ny ala maina.

<http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=11496>

<https://www.tirawa.com/voyage-afrique/randonnee-madagascar/mg-603/balade-a-madagascar.html>

Any amin'ny zetran'ny farihin'ny Alaotra kosa ary no misy ireo bandro.

<http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=9676>

<http://www.ortalma.org/tresor-lac-alaotra-bandro-lemurien-aquatique.html>

<http://www.lemurlove.org/lemur-gallery.html>

Miisa 112 ny karazana
varika manerana
ny Nosy Madagasikara.

Ny varika dia tena manampy amin'ny fampivoaran'ny ala.

**Sasany amin'ireo varika dia mivelona
amin'ny alalan'ny rano azo avy
amin'ny voninkazo ,
mijinja ireo vovo-boninkazo
amin'ny vava ka mitatitra izany
amin'ny voninkazo hafa.**

**Izay no manome
vovobonin'ny voninkazo**

**Ny vovobonin' ireo voninkazo dia
dingana iray tsy maintsy hatao mba
ahazoana voankazo maro.**

<http://tritriva.unblog.fr/2008/11/17/que-deviennent-les-lemuriens>

**Raha mihinana ireo
voankazo ireo varika,
dia mandray anjara
amin'ny
fanaparitahana ireo voa
amin'ny tany.**

<http://www.leglobeflyer.com/reportage-afrique/reportage-378.html>

**Ireo voa hitsiry ka
manome aina ny hazo
manaraka.**

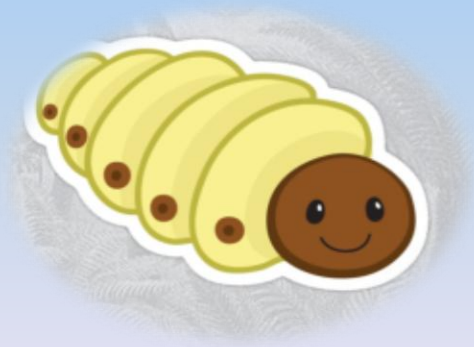

<http://lemur.duke.edu/discover/meet-the-lemurs/aye-aye/>

**Ny sasany amin'ireo varika kosa dia
mpihinana bibikely.**

**Anisan'izany ireo Aye-aye izay
mihinana ireo bibin-dandy izay anatin'ireo
hazo,
ary mamono ireo bibikely
izay mety hahafaty ireo hazo.**

<https://nickgarbutt.photoshelter.com/image/I0000kGt2MLDYesM>

<https://www.pinterest.fr/mariedano35/architecture-vernaculaire/>

**Kinanjio, tonga tamin'io
paradisa io ra-olombelona
ary dia nanapaka ireo hazo
mba hisitrihany,
mba handrahoany sakafo,
mba hamboleny,
ary ihany koa mba
hamidiny any ivelany.**

**Nodoran'izy ireo ny ala mba hahafahany
mamboly sy miompy omby.**

<http://observers.france24.com/fr/20140617-images-traffic-bois-rose-bat-son-plein-madagascar>

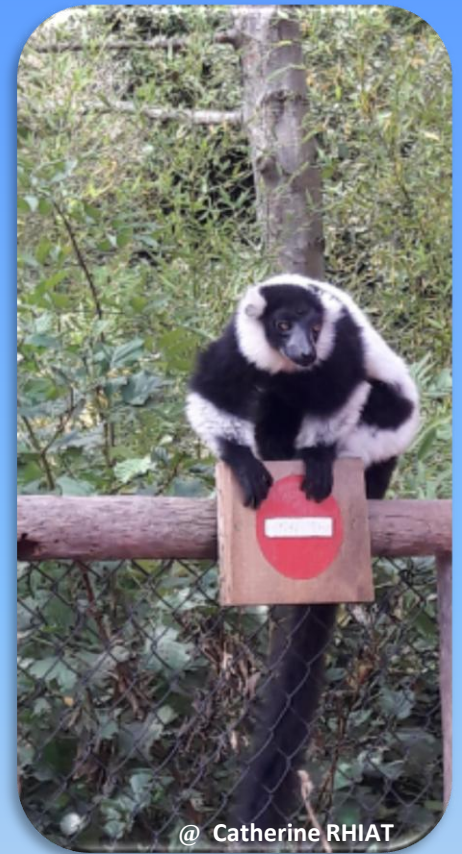
**Nandeha ary ny taona, nihena ny ala ary niaraka
tamin'izay dia anjatony ihany koa ireo
karazan-javaboahary lany tamingana.**

**Ny fanahin'ireo razana izay nipetraka tao anatin'ireo
ala dia nanapa-kevitra ny hanampy azy ireo.**

**Ka nivory izy ireo ary nandefa vehivavy iray ho
mpitondra teny.**

I Berthe no anarany.

**Vao kely izy dia tena liana
tamin'ny zava-boahary
manodidina azy sy ny varika.**

@ Catherine RHIAT – Madagascar 2019

**Mba ahafantarany misimisy kokoa ireo varika ,
dia nianatra ny biologie animale izy.**

**Nandritra ny fiainany dia
niady ho an'ny fikajiana ireo varika
sy ny fonenany i Berthe.**

**Nanorina fikambanana izy – antsoina
hoe GERP – izay ifandrimbonan'ireo
siantifika maro,
Groupe d'Etude et de Recherche sur
les Primates de Madagascar.**

<http://gerp.squarespace.com/>

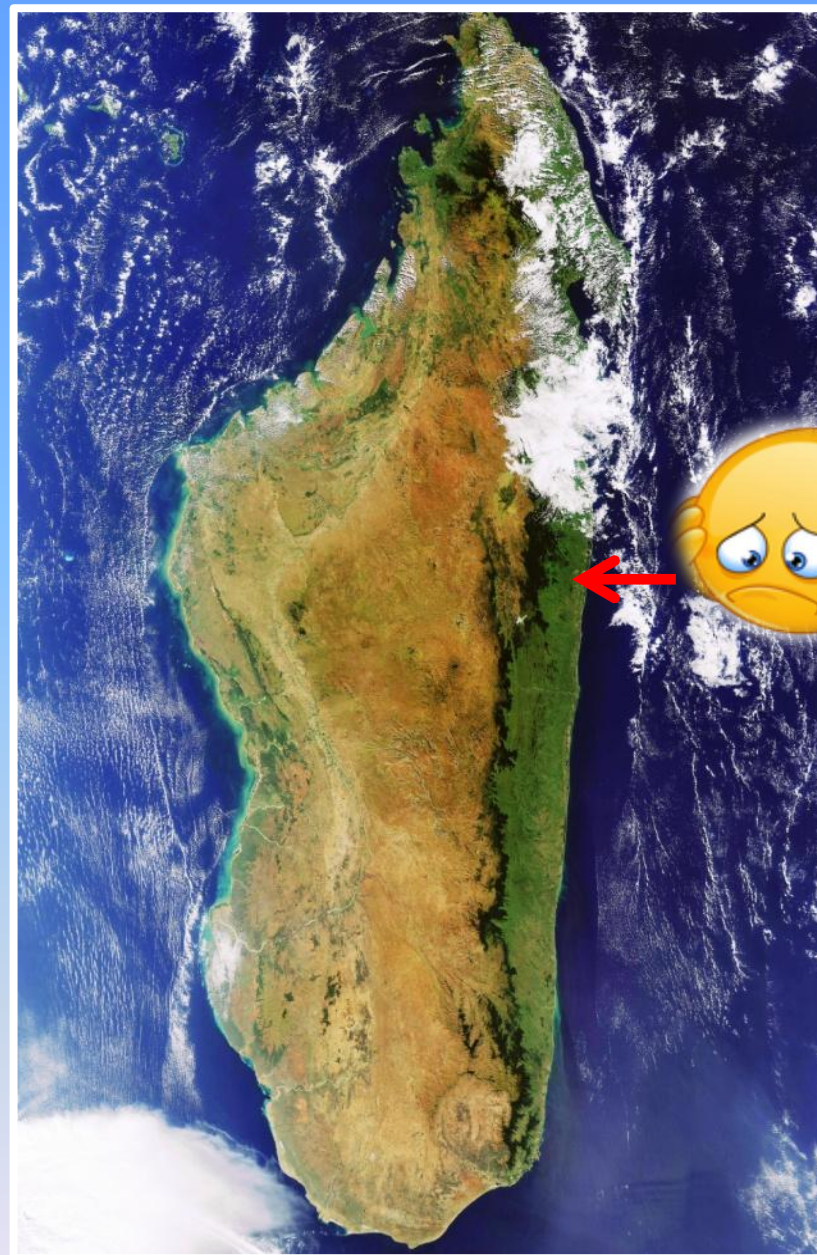
© Catherine RHIAT

**Indrisy anefa,
tsy niheno an'i Berthe ireo
mponina tao.**

**Vokany : kely dia kely no sisa
tavela tamin'ireo ala.**

**Ary ireo varika
dia ahiana ny ho
lany tamingana tsy
hisy intsony.**

<http://www.seos-project.eu/modules/resources/resources-c09-p01.fr.html>

Tezitra tamin'izay ireo razana.

http://revue-afrique.com/wp-content/uploads/2015/01/chedza_madagascar_bilan.jpg

**Nandefa tafio-drivotra maro,
mafy tokoa ny heriny ka saika
lasan'ny rivotra daholo
ireo izay tratrany.**

**Nandatsaka ranon'orana
maro izy ireo tamin'ny nosy izay
nitondra ireo tany
mahavokatra rehetra.**

**Tsy nampihato an'ireo mponina tao
anefa izany :**

**Nandoro ala izy ireo,
ary koa nanapaka.**

<http://unepiroguepourambanja.arduino.fr/gallerie-photos-2/des-paysages-magnifiques/>

<http://slideplayer.fr/slide/3037767/>

Ny sasany aza nisambotra ireo varika mba ho gadrainy.

<https://phys.org/news/2016-09-lemur-poop-poaching-hotspots.html>

<https://www.scoop.it/t/ces-animaux-sauvages-maltraite-par-l-homme?page=2>

Ao koa anefa ireo namono ary nanao azy ireo ho solon-tsakafo .

<http://www.nocomment.mg/la-fin-des-lemuriens/>

Romotra ary ireo Razana.

**Nivory izy ireo ary nanapaka ny
handefa vintana teo amin'ny Nosy Madagasikara.**

**Nametraka tafo tsy hita maso
tamin'ireo toerana hitoeran'ireo varika mba hiarovana azy ireo.**

**Nanjavona daholo ireo hazo tany
ivelan'io tafo io.**

**Ary rehefa tsisy intsony ireo hazo,
dia nitifitra mafy ny masoandro ka na
ireo izay mba nitsiry
tamin'ireo legioma sy voankazo aza
dia maty avy.**

<https://fr.ulule.com/timarcha-mada/>

**Ary nisy koa ireo andiam-biby kely izay
noana mbola nihinana ireo izay
sisia tavela.**

<https://www.notre-planete.info/actualites/3776-Madagascar-invasion-essaims-criquets>

https://www.google.fr/search?q=cyclone+madagascar&client=firefox-b&dcr=0&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiAyrn03s_XAhUGyKQKHsPaBCUQ_AUIDCgD&biw=1366&bih=636#imgdii=PTJ6bXasFs8mPM:&imgsrc=ALEf4WWhoDvZ4zM:

Tsy vitan'izany ihany fa na ny ranobe aza tonga tamin'io nosy io izay nitondra ireo izay tratrany.

http://www.madaplust.info/Destructions-et-inondations-meurtrieres-a-Madagascar-l-ACF-intervient-en-urgence_a6802.html

Teraka ary ny mosary. Nirongatra ireo karazan'aretina ka fahasahiranana no nianjady.

Zavatra izay tsy ary hitan'ny Malagasy anefa izany.

Ireo mpizaha tany, raha nahafantatra fa tsy hita intsony ireo varika,
dia tsy tonga nitsidika an'i Madagasikara intsony izy ireo.

Tapaka ary ireo vola avy any ivelany ka tsisy arak'izay
ihany koa ny asa.

Nianjady ny fahantrana.

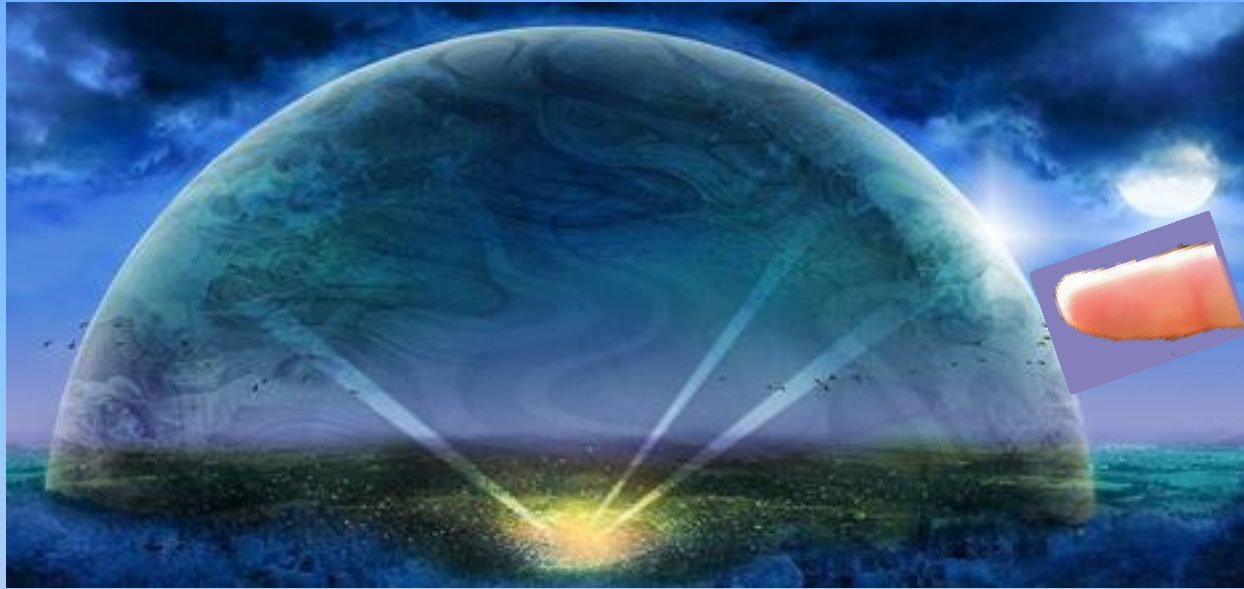

<http://www.afrique7.com/societe/10546-madagascar-enfonce-dans-la-pauvrete.html>

<http://www.orange.mg/actualite/pas-risque-surendettement-pour-madagascar>

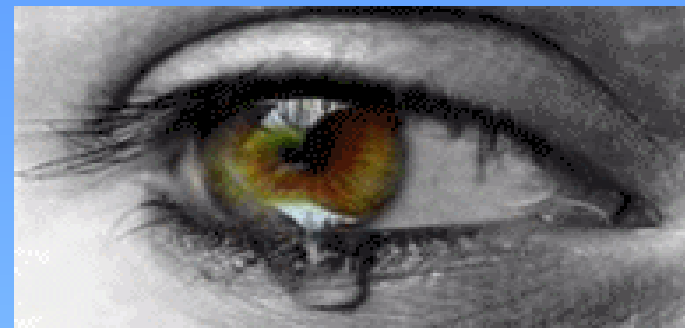
Nanana hevitra ny hiverina amin'ny fitrandrahana ala ary ireo mponina tao nefa fotoana very maina izany : tsy vaky ilay rindrina tsy hita maso.

Ireo olombelona sisa dia nahatsiaro izay hafatra nampitain'i Berthe tamin'izy ireo.

**Nanenina ny amin'ny fihetsiny izay tia tena,
nanenina ny tsy mba niraharahiany
ireo tontolo manodidina azy sy ireo varika.**

https://www.iberation.fr/planete/2017/12/11/a-madagascar-le-trafic-de-bois-de-rose-continue_1615336

**Niantso ireo Razany izy
ireo mba hanampy azy
ireo.**

<https://univantanarivopaleontologie.wordpress.com/rakotosamimanana-berthe/>

Nihaino azy ireo ary ireo Razana ka nivory.

Berthe, raha nandalo taona maro teto ambonin'ny tany dia lasa ka izy no nitarika ny fivoriana.

Nazavainy fa tonga saina ny olona fa ilaina ny fiarovana ireo varika sy ny tontolo iainana.

Naneho hevitra izy ny hanesorana ilay rindrina tsy hita maso .

**Nanaiky izany ary ireo razana
ary nanapa-kevitra ny
hanafoanana ireo sazy nihatra
tamin'ny olombelona
nesorina ary ilay rindrina.**

Ny olombelona arak'izay dia afaka nandeha :

**tao amin'ny
ala tropikaly
mando,**

**tao
amin'ny
ala
maina,**

https://fr.wikipedia.org/wiki/Flore_de_Madagascar

**tao amin'ny
honko,**

http://www.madaplust.info/Environnement-etude-sur-la-mangrove-malgache-par-des-chercheurs-japonais_a11988.html

**tao
amin'ny
tsingy,**

<https://fr.dreamstime.com/photo-stock-tingy-rouge-image49783059>

**teny amin'ny
farihin'Alaotra**

sns...

FILM *Le trésor caché du lac Alaotra*

GERP

© Catherine RHIAT

Niverina koa ireo varika sy ireo harena izay nomen'ny natiora azy ireo

http://www.maxisciences.com/l%E9murien/les-lemuriens-sifaka-un-lemurien-particulierement-menace-se-baladent-sur-les-chemins-de-l-ile_pic59505.html

Microcèbe de Madame Berthe

<http://www.arkive.org/madame-berthes-mouse-lemur/microcebus-berthae/>

http://natures-du-monde.com/madagascar_voyage_photo_ile-des-lemuriens

Nisaotra ireo razana ary ny olombelona ka nanaiky ny hanaraka ireo torohevitr'i Berthe.

Tsy nandoro ala intsony izy ireo fa namboly ka nanaraka tetika fambolena "agroecologie" na "agroforesterie" na "permaculture".

Tsy nanaiky intsony ny fanapahana ireo hazo sarobidy izy ireo ho an'ireo mpanan-karena vahiny mpividy ary rehefa tena tratra ny tsy azo anoharana izy ireo ny hanapahana iray dia mamboly folo avo heny.

<http://www.magazine-durabilis.com/wp-content/uploads/2016/12/systemes-agroforestiers.jpg>

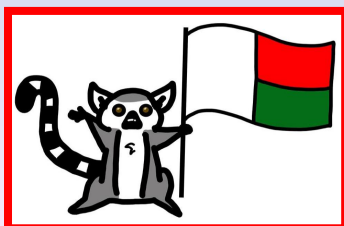
@ Catherine RHIAT – Maromizaha 2019

<http://www.bfmtv.com/planete/besancon-naissance-rare-dun-lemurien-menace-dextinction-527054.html>

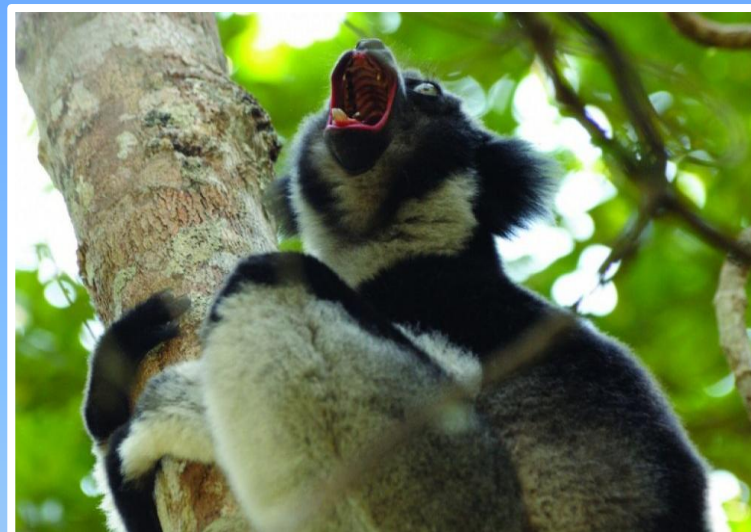
**Ary lasa sary milaza
ohatry ny nosy indray.**

**Noho ny varika dia niverina
hijery azy ireo indray ireo
mpizaha-tany avy amin'izao
tontolo izao.**

*Dessin de
Lauren
PETRONACI*

**Afaka nihaino indray ireo hiran'ny
varika ary izy ireo.**

https://www.sciencesetavenir.fr/nature-environnement/les-lemuriens-de-madagascar_230/slide_7

<https://www.gulli.fr/Chaine-TV/Dessins-animes/Roi-Julian-L-elu-des-lemurs>

TERRA 528: Angels of the Forest: Silky Sifakas of Madagascar – Part 1

Tsy very maina ireo ezaka nataon'i Berthe.

**Nanomboka teo dia miaro ireo
«Fahamaroanaina »
tsy manan-tsahala ireo Malagasy.**

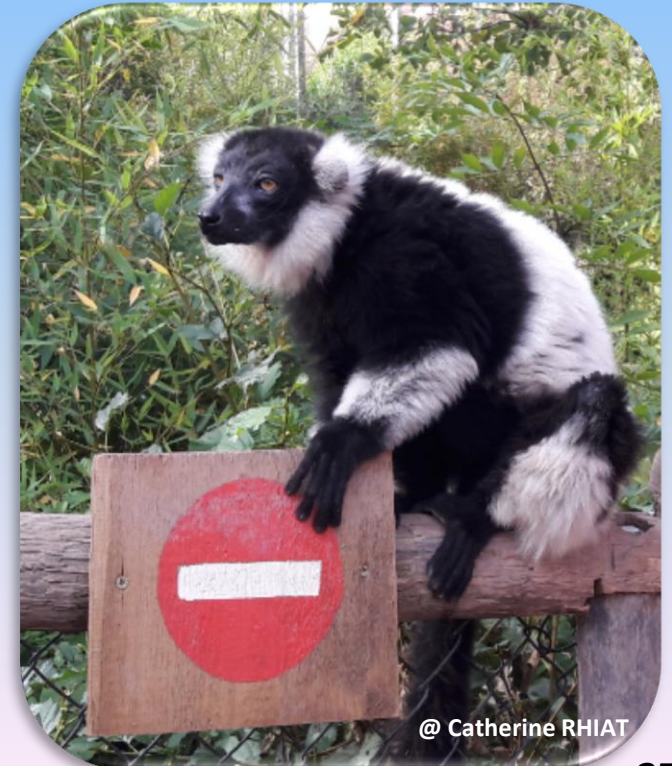
**Ireo olona maro,
mpikambana ao amin'ny GERP,
izay miaro ireo varika.**

**Tandrovy ny
fahasalamanay**

**Ka noho izany ary aza
adinoina ireo kapoka
tamin'ireo razana.**

@ Zoe BLANCHET

@ Catherine RHIAT

Ny fiarovana ireo harena voajanaharin'i Madagasikara dia tsy maintsy mandalo ny fahafantarana ireo harena ireo (Biby sy ala).

Catherine Rhiat

Mpanoratra sy filohan'ny fikambanana

Association pour la **Sauvegarde des Lémuriens de Madagascar**

Ity angano ity dia natao mba hahatsiarovana an'i

Berthe Rakotosamimanana,

Primatologue malagasy

mpikambana niara nanorina ny GERP Madagasikara

Isaorako ihany koa :

Noro Rakotosamimanana,

Zanak'i Berthe

**ny amin'ny fahatokisany sy ny fanekenany
ka nahafahanany nametraka'ny sarin'ny reniny ato.**

Jonah Ratsimbazafy

Primatologue ary filohan'ny GERP

**izay nanome aina ity angano ity
tamin'ny alalan'ireo torohevitra maro.**

Groupe d'Etude et de Recherche sur les Primates de Madagascar

izay mijoro amin'ny fiarovana ireo varika sy ny fonenany